

נוהל קבורה מושב מרחביה

רקע: חלקת הקבורה המשותפת לקיבוץ ולמושב, הינה משאב המתכלה בהתמדה. המגמה הכללית של השלטון המקומי ומשרד הדתות- צמצום וריכוז אתרי קבורה, וביצוע קבורה רוויה (מרחבדת בקומות, איסוף וצמצום לאחר שנים) ככל שמתאפשר. מתוך הבנה זו, ולמען נוכל להמשיך ככל שיתאפשר שנים קדימה בקבורה קהילתית, אנו שואפים לביצוע קבורה רוויה בקבורה בקומות, בכל עת שהדבר יתאפשר. בעת הזו, איננו נוהגים להכין קברים מראש, ומטפלים בכל מקרה החל מהודעת פטירה (לא ניתן לחפור מראש מיקום "שמור". מקום חדש (אינו שמור מראש)- מצריך הסכמה מראש למיקום ולקבורה רוויה).

"קבלן המשנה" האמון על הרשויות לביצוע המעשי של קבורה (דאגה לזיהוי איסוף ושינוע הנפטר ממקומו לקבורה, טהרה, ארון ושמירה על נהלי קבורה בסיסיים) הינה החברה קדישא, ככל שמדובר בנפטר יהודי.

אחזקה ברישיון קבורה יישובי: הליך הרישוי נעשה בעזרת מזכירת הישוב, שמית, לתושב המשמש אחראי יישובי לנושא, מול חברת "שירת הים" וגורמי ביטוח לאומי. יש להקפיד ולבדוק תוקף שנתי של הרישיון מעת לעת. בלעדיו, לא ניתן לתבוע ולקבל החזר דמי הקבורה מהביטוח הלאומי.

פרק א'- קריטריונים לזכאות קבורה בבית העלמין של המושב :

1. תושב שכתובתו רשומה במשרד הפנים כתושב הישוב ומתגורר בפועל במושב.
 2. מי שהובטח עבורו מקום ע"י קודמינו בתפקיד או רכש חלקה בעבר (גוף הידע- זהר יולס).
- חריגים: פניה חריגה אשר תונח בפני נציגי המושב (משמשים שלוחה של הוועד המקומי לעניין ומחזיקים מעשית ברישיון קבורה מטעם משרד הדתות), תידון בהתאם לנסיבות מיוחדות, איזון אל מול טובת כלל הקהילה וזיקת הנפטר למקום.
- סביב כל פטירה- קיימת אווירה והתרחשות של רגשות סוערים ושיפוט לקוי. יש צורך בהכלה ותמיכה. לפני כל הפעלה מעשית של הליך קבורה, יש לוודא עמידה בקריטריונים לזכאות

פרק ב'- אירוע פטירה:

הנחיות מיידיות:

יש לפעול ולתאם מול קרוב שאינו במעגל מידי ו/או נמצא במצב נפשי המאפשר חשיבה מסודרת. רצוי לגבות את ההנחיות בשיחה, בפירוט מסודר במסרון מסודר ולוודא קבלתו.

פטירה בבית- יש לדווח ולהזמין מד"א (101), הם יזמינו גם משטרה, כחלק מהנוהל, לשלילת מוות בנסיבות שאינן טבעיות. יש להכין עבורם תעודת הזהות של הנפטר.

לאחר קבלת "טופס הכרזה על מוות ע"י פאראמדיק", ו"טופס הודעת פטירה" חתומים בידי פאראמדיק או חופא, ו"טופס הסכמה להוצאת רישיון קבורה וויתור על נתיחה" חתום בידי קצין משטרה, ניתן יהיה להזמין פינוי הנפטר באמצעות אמבולנס לבית החולים, לשמירה עד מועד הלוויה.

עם המסמכים לעיל, יש לפנות למשרד הבריאות בשעות העבודה המקובלות (פרטים בנספח).

מחוץ לשעות העבודה- למוקד הארצי של חברה קדישא עמק חפר להוצאת רישיון קבורה.

פטירה בבית חולים- יש לפעול על פי הנחיות הצוות. רופא יחתום על "תעודת פטירה", עימה יש לגשת למשרד הקבלה בסמוך לחדר המיון להנפקת "רישיון קבורה".

פטירה במוסד/בית אבות- יש לפעול על פי הנחיות הצוות, עד הוצאת רישיון קבורה.

מוות שאינו טבעי- יש לפעול על פי הנחיות קצין המשטרה, עד הוצאת רישיון קבורה. יש להימנע ולבלום בכל מחיר הפצת מידע ברשתות או שיתופו עם אנשים שאינם אמונים על שמירתו. איננו מעוניינים שבני המשפחה יתבשרו מהשמועות, או שיופצו פרטים "פלסטיים", שקריים או בקרב בני נוער. יש למנות מנהל צח"י לאירוע, ולדאוג להעברת מידע אמין ומוסמך ברגישות מרבית, ע"י צוות מקצועי ומיומן, ולפי סדר עדיפויות.

פרק ג' – הפעלת הליך קבורה

הנחיות על פי סדר הדחיפות:

1. נציג המשפחה-

1. להשיג בצילומי ת"ז ורישיון קבורה, לשלוח למזכירת המושב ולמבצע הליך הקבורה (על פי רוב- יאיר, חברה קדישא עמק חפר)
2. להחליט על מועד הלוויה, מיקום הספדים/יציאה למסע לוויה (בית הכנסת, או ישר בבית העלמין), מיקום ומועדי ביקור ל"שבעה". כל המידע ינוסח להודעה שתצא מהמזכירות לתושבים, לאחר אישור המשפחה.
דוגמא לנוסח-
"בצער עמוק, אנו מודיעים על פטירתו/ה של (אבינו/אימנו/אשתי/בעלי/חברנו) _____ פרטים? _____ (מועד, נסיבות)
הלוויה ב _____ תאריך עברי + לועזי + שעה מיקום _____ (בית העלמין במושב מרחביה/בית הכנסת מושב מרחביה).
שבעה תתקיים במיקום _____ מועדים _____ שעות _____.
יהי זכרו/ה ברוך".
3. פרסום מודעת אבל בעיתונות- באחריות המשפחה.
4. לתאם ישירות מול מבצע הקבורה בפועל (בד"כ יאיר, ראה לעיל) מיקום אחסנת הנפטר (בית חולים בד"כ), האם נדרש ארון, לאן ומתי להביא הנפטר לטכס ומסע הלוויה (בית הכנסת או בית העלמין)
5. האם מעוניין בטכס דתי וקריאת קדיש ע"י הרב
6. האם יזדקק לתגבור כסאות/שולחנות/מיחם ציוד מושבי אחר לשבעה.

2. צוות הקבורה המושבי נמצא כולו על רשת תקשורת משותפת וכולל- מזכירת המושב, אחראי קבורה מושבי, כבוד הרב, חצרן היישוב. לעיתים, נמצאים במעגל גם מפעיל המחפרון, אדם נוסף הבקיא בנהלים ומכיר מיקומי חלקות, התחייבויות היסטוריות, ורגישויות חברתיות.

באחריות אחראי הקבורה או בא כוחו, לאתר חלקה במהירות האפשרית, לוודא עבירות ויכולת גישה של מחפרון קטן למקום. ליידע את קבלן החפירה על הלו"ז. לתאם חפירה בנוכחות נציג צוות הקבורה ולתאם הבאת דליים לעפר למקום במועד החפירה.

אחראי הקבורה יפיץ כל המידע על הפטירה לצוות הקבורה, ודרכי התקשרות עם נציג המשפחה. ויחלק אחריות בצוות:

מזכירה- הפצת הודעה מאושרת ע"י נציג המשפחה בקשר המושבי. הזמנת זר מושבי והבאתו למי שנכח בטכס. תעמוד בקשר מול נציג המשפחה לכל עניין. תחזיק בהעתיקי ת"ז ורישיון הקבורה

לשם המשך הגשת תביעה לביטוח הלאומי. תנהל את התשלומים מול כל הספקים החיצוניים בשם המושב (המשפחה פטורה מכל תשלום אישי) הרב-קדיש.

חצרן- ציוד הגברה (מאוחסן במזכירות, יש לוודא שטעון), ציוד חפירה ודליים (מאוחסן במקלט הצפוני במושב מול אשבל, מפתחות אצל החצרן או במזכירות) 10 כסאות (בית העם) מים וכוסות (שישייה מהצרכנייה) . ווידוי שהמקום ערוך ומסודר לפני מועד הלוויה. פינוי כל הציוד והחזרה לשגרה בתום הטכס. דרכי גישה של מחפרון- שער תחתון- ניתן לפתיחה (מפתחות במזכירות או אצל עודד), שער עליון פתוח. שינוע ציוד מושבי נדרש לשבעה- תאום מול נציג המשפחה.

פרק ג'- סוף דבר, העיקר הכסף.

ביטוח לאומי משפה את חשבון וועד המושב בגין הוצאות קבורה, כנגד הצגת מסמכים (צילום ת"ז ורישיון קבורה) ע"י מזכירת הישוב בהינתן רישיון קבורה תקף. עבור קבורה המתבצעת בשעות החשיכה לאחר 18:00, החזר ההוצאות גבוה יותר. התשלום מתעדכן מעת לעת, כמו גם ההוצאות הנלוות בגין חפירה (בקבורה רוויה- תשלום גבוה יותר), ארון ושינוע הנפטר. מקובל, כי אין חלה כל חובת תשלום על המשפחה.

רשימת נושאי תפקידים, מעורבים ובלתי מעורבים וטלפונים רלוונטיים

פינוי נפטרים: מוקד ארצי (בכל שעה) 04-6343333

סידורי טהרה שינוע וארון: חברה קדישא עמק חפר- יאיר 050-6388851

חלופה: אמבולנס יסמין 052-8037223

חפירה: נמרוד 050-7315734

חלופות: עאבד 054-7774111 / פיראס 054-7774110, עבדאללה 050-5510649

משרד הבריאות- רח' ירושלים 4 טל' 04-6099022/049 (בשעות העבודה)

צוות קבורה:

מזכירת המושב- לימוריה 055-6677045 (בפיקוח נפש- 054-422611)

אחראי קבורה ומחזיק ברישיון- עודד ופסי 052-3725582

זקני צפת (הבטחות, ניסיון): זהר יולס 052-3234810, ערן מאירוביץ' 052-3754495.

חצרן- רועי גולן 054-4040700

הרב ברוך ליפקין- 052-5990149

"אנשים טובים שפותרים בעיות" (בעיות טכניות, ארגון):
ניר פלק 052-3754493, יריב ליפמן 052-8345195

בעלי כישורים סוציאליים לאירועי קיצון:
איריס שליו- 052-3960848, דורון פלק- 052-8744575

אחראי קבורה בקיבוץ: חן 052-3967693